

Samelandspartiet Sámiid Riikkabelloodat

ditt val den 19 maj 2013

www.samelandspartiet.se

Låt alla blommor blomma från generation till generation

*Ljud stilla en tröst åt oss
stig och bli synlig
Grönska, grönska sega ätt
vi har roten djupt fästad*

*Då grönskar vackra drömmar
om den sommar som var
Paulus Utsi*

I vårt Sápmi är alla samer lika värda och alla samer – såväl barn, unga, äldre, kvinnor och män – får plats i vårt framtida Sápmi. Rätten att vara same får aldrig ifrågasättas och inte heller det samiska levnadssättet. Det är berikande att vi är olika. Genom att stärka alla samers delaktighet blir vi fler som bygger vårt framtida Sápmi.

För oss i Sámiid Riikkabellodat är politik att visa handlingskraft och förmåga att forma morgondagens samiska samhälle utifrån våra visioner och idéer. Politik är också att vara trovärdig och få respekt för det vi vill både bland samer och i vår omvärld.

Samelandspartiet är beredd att ta ansvar och leda det politiska arbetet i Sametinget under den kommande mandatperioden. Vi vill få förtroende från Dig för att förverkliga vår politik. Vårt löfte till dig är att vi kommer att arbeta för ett stabilt Sameting som du kan ha förtroende för.

Diktet lidiid liedđut - buolvvas bulvii

*Čuoja šávot middjiide dárvon
lâktanadda áidnusiida
Runit, runit nana nálli
mis lea ruottas čiegnalassas*

*De čábba niegut runiidit
dan geasis mii lea vássán
Paulus Utsi*

Min Sámis lea juohke sámis seamma árvu ja visot sámiiin – sihke mánáin, nuorain, boarrásiin, nissoniin ja dievdduin – lea sadji min boahhtevaš Sámis. Leat sápmiin, dan rievtti ii oaččo goassege eahpidit. Leat sierralágánin lea riggodahkan min servodahkii. Go nannet visot sámiiid oassálastima de šaddat eanet geat ovttas hukset min boahhtevaš Sámi.

Midjiide Sámiid Riikkabellodagas lea politiika vuosehit doaibmafámu ja máhtu hábmet boahhteáiggi sámii servodaga iežamet doaivvuid ja jurdagiid vuođul. Politiika lea maid leat luohtehahtti ja dovdat luohtevašvuođa iežamet áigumušaide sápmelaččain ja min birrasis.

Sámiid Riikkabellodat lea válmmas váldit ovddasvástádusa ja láidet Sámidikki politiikkalaš barggu boahhte luohttámušáigodaga. Háledit dus oážžut luohttámuša dahkat duohtan min politiikka. Min lohpadus dutnje lea ahte mii boahhtit bargat dan ovddas ahte oážžut fámoláš ja nanu Sámidikki masa dovdad luohttámuša.

Arbeta, bo och

Ett Sápmi för oss alla

Vi samer är ett folk i fyra länder med egna traditionella näringar, språk, kultur, traditioner, gemensam historia och egna framtidsvisioner.

Sámiid Rikkabellodat vill bygga ett Sápmi som värnar om hela det samiska folket. Vi vill ha ett långsiktigt hållbart samiskt samhälle. I vårt Sápmi ser vi alla samers behov och vi formar vår framtid gemensamt - det är vårt tydliga budskap till våra väljare vid Sametingsvalet 2013.

Vi vill att rennäringens och den samiska kulturens organisationer, föreningar och institutioner på lokal, regional och riksnivå stärks och utvecklas.

Vår värdegrund

Sámiid Rikkabellodats politik bygger på en gemensam samisk traditionell värdegrund och ett ökat samiskt självbestämmande. Demokrati och delaktighet för alla samer är en självklarhet för att vi tillsammans ska kunna utveckla vårt samiska samhälle.

En hållbar, traditionell familjebaserad rennäring

Renen och rennäringen är central i det samiska samhälle och kulturen. Vi värnar om rennäringen som en stark och hållbar traditionell samisk familjebaserad primärnäring som bygger på en egen kunskapstradition och levnadssätt. I den familjebaserade rennäringen har hela familjen en naturlig plats.

Rennäringen är bas för andra samiska näringar både idag och i framtiden. Vi tar därför fajten för rennäringen och dess framtid. Möjligheter att generationsväxla inom rennäringen ska särskilt uppmärksammas. Vi vill att etik och moral ska synliggöras och respekteras inom samiska näringar. Rennäringen är också viktig som språk- och kulturbärare.

Rätten till land och vatten

Den samiska rätten till land och vatten vilar på urminnes hävd och sedvana. Rätten till land och vatten ska stärkas och respekteras. Med det samiska levnadssättet som grund vill vi säkra tillgången till naturresurser för rennäringen och andra samiska näringar. Det är viktigt att traditionella samiska närings- och driftsmönster kan upprätthållas, stärkas och skyddas eftersom dessa är anpassade till naturgivna villkor och traditionella samisk kunskap om naturens villkor.

Sámiid Riikkabellodat vill att land-, natur- och vattenresurserna inom Sápmi förvaltas av oss sameer. Den gränsöverskridande renskötselns säkerställas. Vi tycker att det är dags att Sametinget påbörjar en expertutredning om samernas rätt till land och vatten.

Rovdjur i renskötselområdet

Sámiid Riikkabellodat förkastar dagens rovdjurspolitik eftersom antalet renar som dödas idag motsvarar mer än 30% av vinterrenhjordarna. Sámiid Riikkabellodat ska därför arbeta för en kraftig minskning av rovdjursstammarna inom renskötselområdet. En minskning av rovdjursstammarna är en förutsättning för att uppnå en hållbar rennäring.

Ersättningen för rovdjursförekomst och rovdjursinventeringar ska höjas till den faktiska nivån.

I renskötselområdet ska ingen varg få etablera sig. Vi vill att formerna för licens- och skydds jakt av rovdjur inom renskötselområde förenklas. Sámiid Riikkabellodat kräver en samisk förvaltning av rovdjursstammarna.

Arbeta, bo och

Vår kultur och kulturmiljö

Vår kultur är unik samtidigt som den är en del av vår historia, vår nutid och vår framtid. En levande samisk kultur berikar alla samer och stärker den samiska identiteten. Vi ser det som naturligt att samisk musik, jojk, samisk design, samiskt författarskap, duodji, samisk teater och konst ska stärkas och utvecklas. Sámiid Riikkabelodat vill att vi samer själva förvaltar vårt samiska kulturarv och vår kulturmiljö.

Alla samer har rätt till sitt språk

Språket är en viktig del av vår identitet. Alla samer har därför rätt till sitt språk oberoende var man lever och bor. Att de samiska språken hålls levande, utvecklas och stärks är viktigt för att vi ska kunna bevara våra traditioner, näringar, kultur och historia. Ett levande språk bidrar till gemenskap och trygghet mellan oss samer. Sámiid Riikkabelodat vill att språken ska vara synliga i samhället och vara en naturlig del av vår vardag.

Samiska barn och unga

I vårt Sápmi kan barn och ungdomar välja samiska utbildningsvägar med hög kvalitet från förskola till universitet. Unga samers inflytande och delaktighet ska stärkas och utvecklas. En trygg social miljö med trygga uppväxtvillkor för våra barn och ungdomar är en självklarhet för oss.

Samisk hälsa och äldreomsorg

Sámiid Riikkabelodat värnar om en god hälsa och god fysisk, psykisk och socialt välbefinnande för alla samer. Samiska folkhälsofrågor ska prioriteras liksom hälsoförbättrande och förebyggande insatser. Våra äldre ska känna trygghet och få god vård och omsorg utifrån våra samiska värderingar och på samiska språket.

Samisk idrott

Samisk idrott skapar gemenskap mellan oss samer och andra urfolk. Idrott har också stor betydelse för folkhälsan. Därför prioriterar Sámiid Riikkabelodat samisk idrott för barn och ungdomar och att samisk idrott i allmänhet ges möjlighet att utvecklas inom Sápmi.

Ett erkänt folk och urfolk – men betyder det något?

Enligt folkrätten är vi samer ett folk med rätt till självbestämmande, vilket också erkänts i den reviderade svenska grundlagen. Sametingets roll i det svenska folkstyret kan nu uppdateras för att förverkliga självbestämmandet. Det finns nu därför skäl för Sverige att ratificera ILO konventionen nr 169 och den Nordiska samekonventionen. Sámiid Riikkabellodat kommer därför ta initiativ till förhandlingar med regeringen om ökat självbestämmande för Sametinget och om klarläggande av samernas rätt till land och vatten.

Vi förväntar oss att riksdagen och regeringen nu moderniserar Sveriges samepolitik och i det arbetet ska Sametinget ha en central roll.

Sametingets arbete har hittills haft fokus på interna frågor. Sámiid Riikkabellodat vill nu ta initiativ till att Sametinget ökar sitt arbete mot riksdag och regering men också internationellt mot FN och EU.

Inga exploateringar av våra marker

Vi samer har under lång tid levt i harmoni med naturen och landskapet och de spår vi har lämnat har varit svåra att upptäcka för ett ovanligt öga. Vi har förvalt naturen med stor försiktighet och vi har lärt oss bedriva våra näringar utifrån naturens egna villkor. För att bevara och skydda våra land- och naturresurser är det viktigt att rennäringen och renskötselrätten respekteras så att kommande generationer ska kunna leva, bo och verka inom Sápmi.

Sámiid Riikkabellodat vill att alla exploateringar och konsekvenser av dem synliggörs. Förutsättningar att upprätthålla, stärka och utveckla renskötselns traditionella närings- och driftsform ska inte hotas eller omöjliggöras av exploateringar. Principen om urfolkens rätt till att säga ja eller nej till exploatering ska respekteras.

Demokrati och politiskt ansvar

För Samelandspartiet är det folkvalda Sametinget en naturlig del av det demokratiska styrelseskicket i Sverige. Sametingets myndighetsutövning ska vara rättsäker och förutsägbar för den enskilde. Sámiid Riikkabellodat vill att Sametinget är en stark röst för det samiska folket och att Sametinget möter respekt både från det samiska samhället och det omgivande samhället.

Ditt val vid varje val

Samelandspartiet
Samid Rikkabellodat

ett urval av dina företrädare...

Ingrid Inga, partiledare

Matti Berg, Norrbotten Norra

Per-Olof Nutti, Norrbotten Norra

Paulus Kuoljok, Norrbotten Södra

Sylvia Simma, Norrbotten Norra

Britt Sparrok, Jämtland

Ann-Christin Blind, Norrbotten Södra

Torkel Stinnerbom, Västerbotten

Läs mer om Samelandspartiets kandidater på:
www.samelandspartiet.se

LÅT DIN RÖST AVGÖRA!